

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 3. De Minoribus Insulis Siciliae adiacentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

HERÆI Montes, aliter IVNONII *ἄρει τῆς Ἥρας*, amcenissimi Diodoro, & in iis Nympharum Lucus: extenditur à Taurominio ad Gelæ Fl. fontes, sed nunc variis nominibus appellatur, ab oppidis ei adiacentibus: ad Chryſæ fontem; vbi editissimus: *Monte Artesino.*

MARO: hodie *Musumeni*, vel *Musumeli*, malè Meri montes in Tabulis, quem errorem Fazellus inuexit.

MONTES HYBLÆI, ad caput Fl. Allabi supra *S. Marcellino*, ab Hyblâ parua sic dicti.

NEBRODES Montes sic dicti *ἄρει τῶν νεβρῶν* ab hinnulis quibus percurruntur, aliter Neurodi: hodie *Madonia*. Eorum partes videntur Maro mons *Musumeni*, & Gemelli colles, *Monti di Melle*, & alij.

ERYX, Mons Veneri sacer, vbi delubrum totius Siciliæ nobilissimum Straboni lib. 6. ab Æneâ conditum ait Melâ, ab Eryce dictus est quem Hercules occidit. In eo templo mille & amplius meretrices Straboni. De Columbibus Erycinis lege Ælianum I. Var. cap. 15. Idem & de festo quem *ἀντιγόνη* vocat. Reparatum est hoc templum à Tiberio, vt ait Tacitus, sub Claudio id factum asserit Suetonius: hodie *Mons Trapani*, in Archiuo regionis *Mons S. Iuliani*.

§. 3. *De minoribus Insulis Siciliæ adiacentibus.*

Æ sunt vel Boreales, vel Occidentales, vel Australes: Boreales aliquando vno nomine dicuntur Æoliæ; Occidentales Ægades; Australes Melita & Gaulos.

SECT. I. *Historica descriptio minorum Insularum ad Siciliam.*

NUM. I. *Insule Boreales, seu Æolia.*

NOMEN. Dictæ sunt hæ Insulæ ab Æolo Rege qui in iis regnavit, dictus præsidere ventis quoniam eos præcinebat; fortè ex Hierâ Insulâ, vt mox in eâ dicemus.

Secundo, Nominatæ sunt *Lipareorum Insule*, seu *Liparensum* à Liparâ earum maxima.

Tertiò, *Hephestiades*, Latinis *Vulcaniæ*, & *Vulcani* ob ignes ex

plerisque earum erumpentes.

Quarto, denique *Plote* apud Scymnum, quòd in medio earum navigatio circumflectatur: in singulari numero tamen vna dicitur *Plota* quòd ad instar *Deli* circumageretur, vt ait *Eufstathius* in *x. Odyf.*

NUMERVS. In quatuor opiniones de earum numero veteres distracti sunt.

Quinque admittit tantum *Appianus* 5. ciuiliū.

Septem recipiunt *Aristoteles*, *Scymnus*, *Strabo*, *Diodorus*, *Mela*, *Plinius*, & plerique alij.

Notem, *Isidoro* dicuntur esse: *Seruius* locutus est inconstanter, nam modò nouem, modò septem numerauit.

Quindecim denique nominat *Ptolemæus*, sed accenset *Æoliis* eas, quæ verè non sunt *Æoliæ*.

QUALITAS. Earum solum igneum est, ideò *Solinus* putat cap. 12. eas mutuari *Æthnæ* incendia, aut subministrare, certè *Isidorus* ait eas ardere instar *Æthnæ*: notatque *Diodorus* in plerisque earum videri crateres, quibus flammæ olim euomuerunt. Celebrissimæ sunt victoriâ *Duillij* contra *Pœnos*.

N V M. 2. *Insule Occidentales Siciliae, siue Aegades.*

PERPERAM *Aegates* appellantur à quibusdam, apud *Polybium* *Ægusæ* dicuntur, ad quas victor *Lutatius Catulus* de *Pœnis*, vt ait clarè *Cornelius Nepos*, & ex *Polybij* verbis libro 1. intelligitur. Nam de pugnâ *Lutatij* agens meminit *Hieræ Insulæ*, & *Ægusæ* *Lilybæo* oppositæ. Describi quoque videntur ab *Homero* 9. *Odyf.* vt satis bene conficit *Cluuerius*, ac proinde *Polyphemi* fuere sedes hæ *Insulæ*. Denique *Seruius* ad illud 1. *Æneid.*

Saxa vocant Itali mediis qua in fluctibus Aras, ait *Aras* illas esse *Ægades* *Insulas* veriùs scopulos inter *Siciliam*, & *Africam* vbi deuicti sunt *Pœni* à *Lutatio Carulo* bello 1. *Punico*; & notat ideò dictas *Aras*, quia in his *Pœni* cum populo *Ro.* percussere fœdus, & ideò vocari à *Sisenna Popilias Aras*: Nomen autem recepisse à *Capris* innuit vna ex iis *Ægusa* dicta Latine *Caprariâ*, de quâ mox agemus.

PRO

NVM. 3. *Insula Australes ad Siciliam Melita, & Gaulos.*

NOMEN MELITÆ multiplex. Primum *Melita* cognomine cum eâ Insula quæ est in Hadriatico Sinu hodie *Melada*: & hoc nomen videtur accepisse à mellis copia, vt quidam apud Cluuerium purant.

Secundum *Maltache*, seu *Maltachia*, in Itinerario maritimo pro quo tamen *Surita*, & Cluuerius volunt reponendum esse *Malta*.

Tertium *Ogygia*, seu *Calypsus Insula*, quod conficitur ex Orosio & Æthico, qui sic loquuntur *Syrtes maiores & Trogladite contra quos Insula Calypsus est*, at ex omnium iudicio *Ogygia* eadem est cum *Insula Calypso*, ergo.

Quartum denique *Hyperia*, vt Cluuerius credit, cuius meminit *Homer. Odyf. 7.* qui eam collocat ἀρχὴ Κυκλώπων prope *Cyclopas*, id etiam putauere aliqui apud *Didymum*, sed hos refutat *Eustathius*, qui negat *Hyperiam Insulam* fuisse: ratio *Eustathij* ea videtur esse optima, quòd *Phæaces* qui *Hyperiam* dicuntur incoluisse canuntur ab *Homero* deuastari à *Cyclopiibus*, negat tamen *Homerus* *Cyclopas* habuisse naues, igitur *Hyperia* *Homeri Phæacum* sedes, non erat *Insula*: nos suprâ ex *Vibio diximus Hyperiam* fuisse *Camarinam* in *Siciliâ*.

QUALITAS MELITÆ. Fertilitas eius commendatur ab *Quidio* à quo *Fertilis* dicitur. *Diuitem* fuisse arguit *Templum Iunonis* locuples donariis quod *Verres* spoliavit: *Diod. lib. 5.* eius incolæ τῶν οὐσίαις εὐδ' αἰμοναί vocat. Item & fuisse excellentes linteorum textores, quorum & meminit *Tul. 4. Verr. & Silius* — *Telaque superba, Lanigerâ Melite*, qui rectè *Lanigeram* dicit ob gossipium, quod hîc nobile prouenit, *le Coton*. Notat etiam præfatus *Diodorus* *Melitenfes* habuisse domos ἀξιολόγους magnificè exornatas. Ex hac quoque *Insulâ* catulos *Melitenfes* auectos esse putat *Strabo lib. 6.* Quos tamen *Plinius* ex *Callimacho* accersit ex *Melitâ Illyricâ*, cui adstipulatur *Stephani Epistomistes*. Certè *Cluuerius* conficere videtur à neutrâ catulos illos dictos esse *Melitenfes*, sed à μέλω curam gero, vel quòd essent μέλιτεροι mellei, & blandi, vt tradunt disertè *Suidas & Fauorinus*; nunc etiam in neutrâ proueniunt, sed ex *Islandia*, *Insulâ Boreali* accersuntur. Hanc *Insulam* *Tullius Verrinâ 4.* satis periculoso mari disiungit à *Siciliâ*. Vtrùm autem

QQqq iij

ad eam S. Paulus naufragus appulerit, nulla difficultas esset pro aiente sententiâ ex capitibus Act. 27. & 28. nisi Constantinus Porphyrogenetus negantem tradidisset cap. 36. de administrando imperio. Idque naufragium ad Melitam Illyricanam contigisse scripsisset: nam recentibus quidam eius sententiam his rationibus firmare conati sunt. *Prima*, quod incolæ dicantur barbari, at Græcicum nostram Melitam incolebant: 2. Nulla hîc fit mentio vrbs, at in nostra vrbs erat satis pulchra. 3. Vicinæ Insulæ vt Claudos habebant vim contra serpentes ante D. Pauli aduentum, ergo eam Melita non accepit à D. Pauli naufragio. Sed obsistunt verba Actorum, hîc enim fit mentio Insulæ Claudos, quæ omnium iudicio est *Gozo*, fauet & ventus *Εὐροκλύδαν* spirans ab Oriente, pro quo si scriptum esset *Εὐρότοπος*, potens esset pro Constantino argumentum.

POLITIA MELITÆ. Probare nititur Cluuerius lib. 2. cap. 16. Phæacas populos Melitam incoluisse, & hâc relictâ in Cocyrâ nauigasse, pulsosque esse à Phœnicibus paulò ante Troiæ ἀλωαν; tu lege si otiosus es bene longam hominis huius diatribam. Græci autem post 440 annos ad has Insulas appulerunt, & occupauere inter cæteras Melitam: certè ad Melitenses scripsit epistolam Græcè Olymp. 38 Phalaris, & præterea dedit illis pecuniam mutuum, quod non fecisset si Phœnices fuissent. Græcos expulere Carthaginenses circa primum bellum Punicum, veriùs eos subiecere, quare Tullius, *Melitenses Pænos semper hostes appellant*; tandem Romanis cessere hæ Insulæ vnâ cum Siciliâ.

GAVLOS Insula apud Strabonem variè & corruptè scribitur, Γαῦδος, Κλαῦδος, & Καῖνος, optimum selegit Casaubonus Γαῦδος; sed verum nomen est Γαῦλος, vnde incolæ *Gaulitani*, quæ vox adhuc ibi legitur in inscriptione, sicque eam Scyllax, Plinius, Melita, Procopius, & alij vocant. Gaulon dicitur Silio: & apud Strabonem lib. 7. Apollodorus Eratosthenem defendens Callimachum reprehendit, quod Gaulon faciat Insulam Calypsus. Cluuerius in Itinerario Maritimo putat *Falacron* vocari. Portubus insignis est apud Diod. Sic. lib. 5. De eius virtute contra serpentes dicemus in Admirandis.

SECT. 2. Descriptio Geographica Insularum ad Siciliam.

INSVLAE SEPTENTRIONALES

INSV- LIPARA maxima 7. Æoliarum, incolæ Liparei, & Liparenfes piratæ maximi, qui publicè, & in foro diuidebant prædas, Liuij 5. A Liparo Aufonis filio nomen accepit qui recepit Æolium: antea dicebatur Meligunis: vrbs eius Gnidiorum Colonia Straboni; eius agrum vocat Tullius miserum, atque ieiunum 3. Verrina: hodie *Lipari*, cum Episcopali ciuitate.

L Æ THERMESSA, seu Thermiffa, aliter HIERA, & VVLCANI, seu Vulcania: hodie *Volcano*, seu *Vulcano*, Græcis Hiphæstias, tota cauernosa est, & tres crateres habuit; inquit Strabo, sed tempore Polybij iam vnus obturatus erat. Porro ex flammis & fremitu incolæ præcinebant tempestates, ait Strabo, vnde nata Æoli fabula. Adiacet ei minor Insula quæ emerfit ex incendio V. C. 551. quando & pisces innumeri circa eam fluitarunt, & ex iis qui edit, interiit: hodie *Volcanello*, seu *Bolcanello*.

ÆO- STRONGYLE à figurâ sic dicta, quia *rotunda* est, violentiâ flammarum inferior Thermessæ, sed fulgore præcellens Straboni: in hac vixit Æolus, vnde domus Æolia Solino dicitur: hodie *Sticulis Strongoli*, Italis *Stromboli*.

LI Æ EVONYMOS nouissima Æoliarum Plinio 7. & deserta Straboni, sic dicta quod à Liparâ in Siciliam nauigantibus videtur maximè sinistra: apud Melam videtur dici *Osteodes*, sic vocata ab ossibus militum Pœnorum, ait Diod. lib. 5. qui tumultuantes eò missi sunt atque contabuerunt: hodie *l'Isca Bianca*; quod Mela sententiam videtur firmare; alij tamen eas distinguunt.

SEP- DIDYME, Latine *Gemella* à forma sic dicta Straboni: hodie *Salini*.

SIGILLIÆ	TEM.	ERICVSA, & ERICODES, ab Ericis nomen habet apud Strabonem: hodie <i>Alicur</i> .
		PHOENICVSA, & Phœnicodes à palmis nomen accepit; pabulo proximarum relicta Plinio: <i>Felicur</i> .
	RELIQVÆ BOREALES EXTRA ÆOLIAS	HICESIVM, & Hicesia: hodie <i>Panavi</i> .
		Heracleotes, seu Herculis Insula: <i>Basiluzzo</i> . VSTICA, cum oppido Ptolemæo Ægina, <i>Egita</i> in Itinerariis. Paconia: <i>l'Isola di Fimi</i> ; aliter <i>delle Femine</i> .
INSVLÆ OCCIDEN- TALES SICILIÆ, aliter ÆGADES.	PHORBANTIA, sic dicta <i>ὑπὸ τῶν βορβορῶν</i> à vac- cis: Buccina dicitur in vitâ S. Pontiani: ho- die <i>Leuenzo</i> .	
		HIERA, aliter SACRA, & MARITIMA, ad quam contigit victoria Catuli, nam ad eam vi- cti confugere Pœni: nunc <i>Marétamo</i> .
INSV- LÆ AV- STRA- LES SICI- LIÆ.	ME- LITA, <i>Isle de Malte.</i>	MELITA ciuitas, Tullio, Diodoro, Ptole- mæo: hodie <i>Medina</i> , vel <i>ciuita Vecchia</i> in medio Insulæ.
		IVNONIS FANVM, religiosum etiam Piratis, nobile pietate Masinissæ, impietate & sa- cricidio Verris famosum: <i>Castello di Sant Angelo</i> . HERCVLIS portus in parte Australi Insulæ vbi visuntur rudera aliquot ædificiorum. Peninsula Ptolemæo; extrema pars Insulæ versus Occidentem in Peninsulam confor- mata.
		GAVLOS: hodie <i>Gozo</i> , de quâ suprâ in Historicis. <i>Ἡφαισα</i> , hoc est Vulcania: <i>Comino</i> inter <i>Melitam</i> & <i>Gau- lon</i> Cluuerio, & aliis,

CAP.